

Ruts brev från 1911.

När jag röjde upp i dödsboet efter syster Rut, så fann jag en stor bunt brev, som hon hade sparat. Det är brev från 1911 och ända in på 40-talet. men jag tog kopior av dem fram till 1923. Efter det året är breven av mindre intresse för oss yngre. De flesta breven är från mor Maria till Rut; några är från våra äldre syskon.

Att skriva av dessa brev kan vara lite besvärligt; dels är det en blandning av gammalstavning och nystavning; dels hade Mor Maria ett lustigt sätt att inte sätta punkt mellan meningarna och börja nästa mening med stor bokstav. För att underlätta läsningen har jag tagit mig friheten att sätta in tankstreck som skiljetecken där hon glömt att sätta punkt eller komma. I övrigt har jag ordagrant tagit med allting både stavfel och dialekt-ord.

Eftersom det skulle bli för skrymmande att låta varje brev få en egen sida, så får det hela bli en löpande text med några raders mellanrum mellan breven.

Första brevet.

Ladvik den 17/1 1911

Kära lilla Rut!

Jag tror att du redan glömt morsan o vet hur hon grunkar när hon inga bref får. Jag skref ett grattulation kort till dig som jag sände här i från andag Nyår samt en julbok som hette "snöklockan" o den kosta 16 öre att få avsänt -- allt var avsett att komma fram till 4/1 Rutdagen -- inne i boken sände jag ett vy af fröken o. skolbarnen -- men som det lät på Gärdas kort har du inget fått -- för vi funderar om Korgen kommit fram -- vilket den jorde -- så jag skref på kortet o. tackade dig för det vi fick -- men jag kan då inte förstå att det inte gick fram o. retfullt med för det var en snygg bok -- vi fick

2 sådana ifrån Högantorps i år -- om du får någon tid så skrif om hur du har det -- jag fick alldrig veta om du fick platts i afärn eller om du har den kvar du hade från början -- du har inte nämt om det -- efven tänkte jag få veta om du fick nån julklapp, om du haft något roligt i Jul -- du vet så nyfiken jag är o. så inte få en rad från dig -- o. Birger gormar att du inte skrifver -- men då bränner jag af honom -- han apa efter dig o. skrifver en gång om året -- blir det två är det en olyckshändelse -- jag har haft det gräsligt långsamt i Jul för gossen har varit kingkik en 3 vickers tid -- många nätter har jag inte fått lagt i hop ögona en minut på hela natten ibland ett par timmar -- o. 3 vicker efter sen jag fick honom mota dom ut mig att mjölka igen -- så vet du jag har så gräsligt ikring mig så det är stunder jag hade hjerta o. gå ifrån alltihopa -- pappa hjälper till så gott han kan men vad kan dom göra -- du kan tänka dig att den lilla kräket haft bröstböld som ett fruntimmer -- men så det gått två hål på det -- jag har alldrig sett det på ett barn men väl hört talas om det men du kan tänka dig vilken värk -- annars är han så rar -- vi skall döpa honom om Söndag -- han skall heta Karl Wärner -- du kan tänka dig att mesamma Olle fick se honom o. fråga vem det var så sa han Kalle är de -- han talar allting nu -- han talar mycke bättre en Josef så rent allting -- vi frågar var du är -- åke till stan köper mella åt Olle -- han kallar sig sjelf Olle -- han säger alldrig jag vill ha utan Olle vill ha -- o. den långa lufven får vi inte klippa af -- han vill ha fläter som Tärtta o. Kali har -- så dom flätar honom ibland så du skulle se -- den ungen kan man sratta sig fördärvad åt så skojig är han -- Birger o. han är så sams

Andra brevet

Ladvik den 1 Maj 1911

Lilla Rut!

Tack för ditt bref o kort -- jag sänder dig korgen som du ville ha -- det är en vardas klänning i den om du vill ha den -- annars kan du taga den med dig hem igen i Pingst -- jag har fått den af Angnes Källman -- pappa var dit när han var till Upsala -- o då skicka hon lite gamla kläder -- men jag tycker inte den är något för mig -- så är det ett linne som jag sydde till jag fick Werner -- kallsångerna har jag sytt -- tyget är hemväfvit -- jag fick det af Albertina för jag skura när dom flytta -- du kan tänka dig vilket lif här är -- vet du jag tror att jag blir tokig innan hösten -- Pärsson har slagit Stina Olsson i lagården o. Sven Jonsson har stämt honom så den 19 Maj skall vi till Fittja gästgifvargård o. vittna, Lovisa Hultman o. jag Sigrid (Olsson & Lund) Albertina -- det är så obehagligt -- jag har väl aldrig varit ute för värre -- du skall få veta närmare när du kommer hem

(Bevet saknar underskrift, men det verkar vara avslutat här; flera blanka sidor vid slutet, anm. V.E.).

Tredje brevet.

Ladvik den 4 juni 1911

Kära lilla Rut!

Du blir väl alldeles utväntat på bref ifrån oss --jag har bedit Birger qväll på qväll att skrifva men han har så mycket göra med landbitarne -- pappa har inte brytt sig ett smul om landen i år utan Birger o. Martin har hållit på till 11 o. 12 om qvällarna o. jag har så mycket göra i detta år så jag tror jag arbetar lifvet ur mig -- dom går i skolan än så dom får inte examen förän den 14 eller 15 så jag har ju inte den minsta hjälp -- stora pojkarna skall ju bara ha passning tvätta baka skura o. gno jemt -- Birger tycker synd om mig -- Pingstafton först i vickan, sytt o. sen baka o. göra rent -- Martin har läst på gången i dag så vi har varit till Kyrkan pappa Birger o. jag -- i morgon skall dom gå till nattvarden så då är det undanjort -- men sedan står oss en sådan ledsam sak oss åter -- vi skall in till Serafimerlassarettet om tisdag med Olle -- han har fått bråk i begge jumskarna så han måste opereras -- vi var till Doktor Lundin i fredags men dom tar inte emot honom i Södertelje för Backen törs inte göra en sådan oprasjon o. vi måste söka hjälp men nog blir det svårt att lemna honom -- men jag var ändå glad att inte Barken tog emot honom -- men som du vet skall jag jemt ha tunga bördor -- jag har sörgt så mycket öfver gossen o. det vet du med vad jag tar vid mig när det blir något vid barnen -- om du ändå kommit hem i Pingst hade du fått sett honom -- nu är det osäkert om han är hemma i midsommar -- det dröjer nog för Doktor Lundin sade att han hade så stora bråkportar så det var omöjligt att läka med band utan måste opereras. Jag tycker du fick en sabla platts med, som inte kan få komma hem på flera månader -- Olga Olsson har vari hemma 3 gånger sen du reste o. nu skall hon sluta sin plats o. komma hem till midsommar o. gå i hergården -- så pappa o. Birger vill du ska säga upp din platts mesamma du får detta bref o. komma hem till midsommar o. söka dig en platts i Stockholm (Slut på brev nr. 3, som vanligt saknas underskrift).

Fjärde brevet.

Ladvik den 17/7 1911.

Kära lilla Rut!

Tack för brevet vi fick -- du kom lyckligt o. väl hem igen såg jag, jag är så glad att du trifs så du

inte längtar efter hemmet -- det är ju inte mycke att längta efter men nog vore jag mera tillfreds om jag vore närmare dig -- vi mår bra som vanligt -- Selma Jonsson ligger på Kungsholms barnbördshus o. har fått en pojke -- barnmorskan sade henne ifrån sig så dom måste föra in henne torsdags i förra vickan -- så dom söfde henne o. tog gossen med instrument -- Olga o. Sven földe med henne så stackars Selma viste nog att hon fick en pojke. Bertil åkerström, Bernas pojke, ligger på Serafimern i stenkräfta, obotligt -- i går kväll hade dom ringt på från lassarettet att dom skulle in i går kväll Söndag för då var han så gott som slut -- nu vet jag inte om han är död, jag har inte hört det men antagligen så är han det, så dom är så öferjifna både åkerström o. Berna, dom som var så danna med sina barn. Nu skall jag bedja dig om en sak på Martins vängnar -- det står i Södermanslans länstidning att det fins fast anställning för pojkar o. flickor vid Hargs väf o. spinneri med husrum o. vedbrand o. god aflöning -- nu vill Martin ovillkorligen dit -- o. det vill jag med för både Anna o. Lungqvist säger att om dom bara sköter sig der så får dom bra -- men nu vill jag att du skall helsa Andersson ifrån mamma att han är snäll o. sycklar dit o. frågar hur det är om dom tar emot så små -- han är på femtonde året -- som du vet så kan han visa betyg på 1 o. ett halft år som körkar -- efven om han skulle bli antagen om han skall sända betyg eller om han måste fara dit o. söka eller om han skall hafva sängkläder med -- var snäll o. bed Andersson uträtta det är du snäll, han är ledig när som helst -- sen tänker pappa, om Martin får komma dit, så tänker han resa till Nyköping o. taga plats på nån herrgård der omkring för att komma i närheten af er, efven kan Ivan få tag i något i vinter, när han slutat skolan kan han inte gå o. slå dank -- snälla Rut gör vad du kan, för Martin har ledsnat det här -- o. skrif så fort du kan så man slipper gå o. fundera.

hjärtliga helsningar från oss alla din moder.

Ladvik den 22/8 1911.

Lilla Rutan!

Tack för kortet o. helsningar -- jag ser att du är utväntad på bref o. det undrar jag inte på -- men du kan inte tänka dig en sådan arbetsam sommar jag haft o. får -- jag har varit ute på seden hela tiden men nu har jag fritt till hafran börjar, då måste jag ut igen -- o. sen har vi haft fremmande nästan varenda Söndag en lång tid -- Källmans har varit här o, Nordströms o, Pettersons, som var i villan, Svenssons ifrån Wasa o. sen har Eva varit här i 3 dagar -- hon följde med Bernas systrar för dom skulle till Högantorp på begrafning -- jag mins inte om jag talat om för dig att Bertil är död i stenkräfta -- han kom på sjukhuset 14 dar efter midsommar -- men du kan inte tänka dig så rar Eva blifvit -- hon är så frisk som en nötkärna -- hon hostar alldrig mera -- men dom får arbeta alldeles förfärligt för Gustafsson är qvar i Stockholm o. dom får sköta det sjelfva -- hon vill så jerna att jag skall resa dit i Jul -- men jag tror inte jag får tid eller råd -- vi skall stanna nästa år med både Andersson o. vi -- alla som stannar har fått 50 kr. påökt i fläskpengar så nu får vi 100 kr. så nu går lön till 3,85 kr. -- men så har vi utgifter -- vi har köpt ny soffa för 40 kr. snarlik Sven Jonssons -- den är klädd med grönt shagg med röda blommor så du må tro det är en snygg soffa -- sen har jag fått af Martin stor hög spegel, af Birger två fortegrafiramar af (obegripligt ord här, anm. V.E.) till stora korten -- kostar 150 styck (det måste vara 1.50 styck, anm. V.E.) så nu skall jag ha taklampa o. matter till Jul om det är möjligt -- Karin går i skolan i Lideby för fröken Gyberg -- hon (fröken Gyberg. anm. V.E.) är förlofvad

med den där fula fisken hon hade sällskapat med i Nyköping. Persson Stenman, Wille Hultman o Finna i Sumpen skall flytta allihopa -- mins du den där Nilsson som var med Källmans i fjol -- han kasta sig ut jenom köksfönster hos Källmans för en månad sedan o slog ihjäl sig -- han var utan arbete o. ont i ögena så det var i förtviflan. Hur blir det med dig, tänker du stanna i Nyköping i vinter -- du har väl haft det gräsligt i sommar i en sådan värme. Pappa vill inte alls att du skall hålla på med bakningen -- han förstår du förstör dig i varme o. mjöldam. Olga Olsson har fått en fin plats i Södertälje 12 kr. i månan -- skrif snart om vi stannar -- hälsa Gärda ifrån far o. mor, o. oss men mest varder du helsad från morsan

Brev från Birger till Rut.

Ladvik den 5/9 1911.

Bästa Syster.

Tack för ditt kärkomna brev som vi bekom för lite sedan. Det var roligt att du lever och trivs där i Nyköping, men det förstås, där man hos sin älskling är, trivs man naturligtvis. Ja jag trivs bra jag med nu, ty du kan tänka dig att Olga Olsson är hemma och går i dagligt arbete, så nu må du tro att man har det på gaffeln med kvinnor. Olga hon är så rar, alrahelst när hon vill låna pengar. Då är hon så mjuk att jag kan linda henne kring mej flera varv, ja med ett ord sagt, jag får allt vad jag vill bara hon får kovan, men det blir för ofta, så att snart är det slut med krediten även hos mig trots alla smekningar, men morsan har alltid varit listig av sig, hon gör affärer med gamla Ollan, så att på det viset får jag åtminstone den glädjen att det kommer till huset, ty mer blir det inte, ty morsan börjar få dålig kredit hon med hos mig nu ty det går ur kassan med stora steg, nu kommer det nyheter i långa banor.

Nyheter.

Det första blir att morsan har skaffat sig höns, 9 stycken som hon har betalt i den här månaden med 5 kr. jag med 6 kr. dom värper 5 o.4 o.3 ägg om dagen, inte samma dag utan efter varan, kaniner har vi hela huset fullt -- oss har dom riggat upp så att ett sådant bo som dom har nu så har det alldrig varit, nya rullgardiner för alla fönster, en nystoppad soffa, sängen samt stolarna har du sett, nu är det slut med nyheterna hemifrån,

Och nu

blir det Diverse Nyheter

Fru Fast har fått sig en tjock jänta för lite sedan, Sigrid Lund eller Sigrid i Persboda har fått en hon med, så nu är det väl din tur nästa gång. Engla Gyberg ligger på Serafimlasarettet i Stockholm dödligt sjuk, så det är många stora förändringar på en liten tid här, hälsar dig Broder Birger.

Ladvik den 16/11 1911

Lilla Rut!

Du är väl fundersam hur det är med oss som alldrig skriver till dig men jag har så mycket göra jemt o. den 1 Oktober måste börja mjölka o. Gud vet när jag slipper det nån gång -- det blir väl när graven tar mig då slipper jag kan jag tro -- vintern tillstundar o. alla skall hafva något varmt på sig -- du kan tänka dig att i år fick ingen av våra barn några känger i skolan för nu är det skollärarn i Högantorp som bestämmer vilka som skall ha skor -- o. då sade förvaltarn till att

Gunnar skulle ha men fröken Shedin sade att Gunnar hade så bra skor på fötterna så det var bättre att je persboda 2 par Bur-Anders 2 par o. Fastens 1 par -- men jag sade att jag skulle låta löss o. smörja dråsa med af ungarna så dom får göra åt mig som åt Bur-Anna att hon får lof att maka löss o. skit af ungarna innan hon skickar dom i skolan -- det får hon breflappar af fröken lite emellan -- det är hela olyckan att jag håller dom hela o. rena -- jag kan inte skicka korgen för jag har inte ett smul att sända i den för vi måste köpa skor åt Karin o. Estrid till Jul, o. så måste vi je Birger en 5a när han kommer hem i Jul -- vi fick bref igår -- han trivs riktigt bra -- du får nog bref från honom längre fram --

adr. är Art No 76/1 A.B.Eriksson.

Waxholmsfort. Waxholm.

skrif alldeles som jag skrifvit det

moster Anna kan jag helsa ifrån till dig -- hon skickade två Julklappar i förra vickan -- nu har jag inte tid -- resten talar Andersson om hur vi mår o. vidare -- men snälla Rut, du tänkte skicka något till Jul sa du, men om du hade råd när Andersson reser hem o. köpa mig en duk till stora bordet, men mycke mörk vore du snäll -- i stället om du kan annat är det lika bra förstår du, så du inte är ängslig för det för är dom mörka för dyra så tag en helvit -- så kan du legga in i ett paket det blustyg du inte kan ha o. skicka hem med Andersson

många kära helsningar från oss alla

vänligen morsan

(Det här är det sista brevet från år 1911, anm. V.E.).